

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/WS/cd/ATR1891/2021-U087

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 3 november 2021

Betreft Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen

Geachte mevrouw Ollongren,

Op 26 oktober 2021 heeft u de Subsidieregeling Verduurzaming en Onderhoud Huurwoningen (SVOH) aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) aangeboden voor toetsing.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat alle woningen en gebouwen in 2050 CO₂-arm zijn. Dit vraagt ook om investeringen in de verduurzaming van huurwoningen. Woningcorporaties en grotere verhuurders worden via de Regeling Vermindering Verhuurderheffing Verduurzaming (RVV-V) ondersteund bij hun investeringen in energiebesparende maatregelen. Voor verhuurders van woningen in het gereguleerde segment (particulier of institutionele beleggers), die geen verhuurdersheffing betalen, is er echter niet altijd een subsidieregeling voor energiebesparing beschikbaar. Ook zij moeten grote investeringen in de verduurzaming van hun woningen doen, terwijl de financiële ruimte daarvoor mogelijk achteruit is gegaan door de huurbevriezing in de gereguleerde sector per 1 juli 2021.¹ Om de investeringscapaciteit van deze verhuurders op peil te houden voorziet de voorgestelde subsidieregeling in een tegemoetkoming voor bestaande opgaven m.b.t. verduurzaming en onderhoud.

De subsidieregeling geldt voor verhuurders die woningen verhuren in het gereguleerde segment onder de liberalisatiegrens. Zij kunnen een aanvraag doen voor maximaal 50 zelfstandig gereguleerde huurwoningen. Alleen verhuurders met 100 woningen of minder komen voor subsidie in aanmerking.² Verder geldt de subsidieregeling voor verhuurders die woningen verhuren boven de liberalisatiegrens, waarvan de huur bij aanvang van het huurcontract onder de liberalisatiegrens lag.

De subsidie betreft bepaalde energiebesparende maatregelen, energieadvies en bepaalde onderhoudsmaatregelen die bijdragen aan een energiezuinige woning. Om subsidie te verkrijgen moeten tenminste twee energiebesparende of onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd. Het energieadvies wordt alleen gesubsidieerd als er ook tenminste twee

¹ [Motie van het lid Beckerman c.s. over de huurprijzen in de sociale sector bevroren | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

² Dit geldt ook voor Rijksmonumenten.

energiebesparende of onderhoudsmaatregelen zijn uitgevoerd. Per woning kan éénmaal subsidie worden aangevraagd. De subsidieregeling loopt van 1 maart 2022 tot 1 januari 2026. Zij wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Het realiseren van de afspraken in het Klimaatakkoord over het CO₂-arm zijn van woningen in 2050 vergt onder andere investeringen in de verduurzaming van huurwoningen. De toelichting bij de subsidieregeling geeft aan dat er voldoende ruimte is voor verbetering van de duurzaamheid in de (particuliere) huursector: 73% van de huurwoningen van particuliere verhuurders heeft een energielabel C of slechter. Bij de huurwoningen van institutionele beleggers is dit 46%. Woningcorporaties en grotere verhuurders worden ondersteund bij hun investeringen in de verduurzaming van hun woningen door middel van een tariefsverlaging van de verhuurdersheffing. Voor verhuurders die geen verhuurdersheffing betalen, is deze ondersteuning niet beschikbaar. Ook kunnen zij niet altijd gebruik maken van subsidieregelingen. Hun financiële positie is bovendien mogelijk achteruit gegaan door de huurbevriezing die per 1 juli 2021 geldt.³ De voorliggende subsidieregeling heeft tot doel om de verduurzaming van de woningen van deze groep verhuurders te bevorderen. De regeling voorziet daartoe in een subsidie voor het nemen van energiebeperkende en onderhoudsmaatregelen en voor een energieadvies. Volgens de toelichting zal gedurende de looptijd van de regeling voor circa 70.000 huurwoningen subsidie worden aangevraagd voor zo'n 189.000 maatregelen. Dit zou leiden tot een besparing van ongeveer 35 tot 50 miljoen m³ aardgas en een besparing van 63 kton CO₂.

Het college heeft geen opmerkingen bij de onderbouwing van nut en noodzaak van deze regeling.

2. *Minder belastende alternatieven*

Volgens de toelichting bij het voorstel is gekozen voor een financieel beleidsinstrument (subsidie) omdat dit het beste aansluit bij de financiële aard van het probleem: de gebrekkige investeringscapaciteit van de huurders waarop de regeling van toepassing is. De inzet van de subsidieregeling sluit ook aan bij de wensen van de betrokken verhuurders.⁴

Het college heeft geen opmerkingen met betrekking tot de keuze van het subsidie-instrument.

³ [Motie van het lid Beckerman c.s. over de huurprijzen in de sociale sector bevroren | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁴ [Labelstapjes, huursprongen? \(pbl.nl\)](#)

Verantwoordingsplicht bij vaststelling subsidie

Het college merkt op dat de Regeling gebruik maakt van de mogelijkheid binnen het Kaderbesluit BZK-subsidies om ook bij subsidies onder de € 25.000,- bij de vaststelling van de subsidie van de aanvrager verantwoording te vragen en daartoe verantwoordingsstukken, zoals facturen en betalingsbewijzen, over te leggen.⁵ Dit levert meer regeldruk op voor de subsidieontvangers. Het college vindt het voorstelbaar dat in deze regeling gekozen wordt voor verantwoording (en betaling) achteraf gelet op het feit dat in het verleden onvolkomenheden zijn opgetreden in de subsidieaanvragen van (particuliere) verhuurders en gelet op het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik bij vergelijkbare subsidies door dezelfde doelgroep. Daarbij merkt het college wel op dat onvolkomenheden of fouten in het aanvraagproces juist ook het gevolg kunnen zijn van het feit dat meerdere subsidieregelingen voor verhuurders ten behoeve van verduurzamingsmaatregelen naast elkaar bestaan en overlap vertonen. Het lijkt daarom raadzaam om bij de evaluatie van deze regeling te bezien welke overige subsidie-regelingen ter verduurzaming van woningen voor verhuurders van toepassing zijn, hoe die regelingen zich ten opzichte van elkaar verhouden en hoe - ter voorkoming van onvolkomenheden en fouten - een overzichtelijke, meer integrale subsidieregeling tot stand gebracht kan worden. Dit kan mogelijk (extra) verantwoordingsverplichtingen voorkomen.

3. Werkbaarheid

Een aanvraag voor een subsidie met bijbehorende bewijsstukken kan worden ingediend bij het digitale loket van RVO. De toelichting geeft aan dat deze aanvragen en de vaststelling van de subsidie zoveel mogelijk geautomatiseerd beoordeeld zullen worden op basis van bekende gegevens over woningen, zoals toetsing op eigendom en woningeigenschappen (via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen, BAG).

Samenloop met andere subsidieregelingen

Zoals hierboven aangegeven, hangt de voorgestelde subsidieregeling nauw samen met andere regelingen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Investeringssubsidie Duurzame Energie en Energiebesparing (ISDE) en de Subsidie Energiebesparing Eigen Huis (SEEH). Eén van de afwijzingsgronden voor een subsidie is de situatie dat een aanvrager al subsidie heeft ontvangen voor het uitvoeren van dezelfde activiteiten op dezelfde adressen op basis van een andere subsidieregeling.⁶ Dit geldt ook als een subsidie voor (specifiek) een energieadvies al verstrekt is door een ander bestuursorgaan. De vraag is of betrokken verhuurders een goed overzicht hebben van alle voor hen relevante (subsidie)regelingen en of helder is waar deze regelingen elkaar overlappen. De samenhang en overlap tussen de regelingen kan ertoe leiden dat verhuurders (al of niet bedoeld) een dubbele aanvraag doen dan wel juist een subsidiemogelijkheid missen.

3.1 Het college adviseert om goede voorlichting te organiseren, waarbij helder wordt gemaakt hoe de verschillende regelingen zich tot elkaar verhouden en wanneer men van welke regeling gebruik kan maken.

⁵ De verantwoordingsplicht is mogelijk op basis van artikel 16 lid 3, onder b van het Kaderbesluit BZK-subsidies.

⁶ Zie voetnoot 3.

Terminologie in de regeling

De regeling gebruikt soms verschillende termen voor bepaalde stappen in het subsidieproces. Zo wordt bijvoorbeeld in paragraaf 1.6 over de werkwijze gesproken over 'subsidieverlening' na de vaststelling van de subsidie, waarmee (waarschijnlijk) het uitbetalen van het subsidiebedrag wordt bedoeld. Deze uitbetaling vindt plaats aan het einde van het subsidieproces. In paragraaf 6 over administratieve lasten staat echter dat na de 'subsidieverlening' de aanvrager zijn activiteiten gaat uitvoeren.

3.2 Het college acht het noodzakelijk om de terminologie in de regeling consistent te maken en te verduidelijken, zodat de subsidieaanvrager begrijpt hoe het proces loopt en wat hij op welk moment moet doen of kan verwachten.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat een paragraaf over de administratieve lasten met een regeldrukberkening. Volgens deze regeldrukberkening worden er in 2022 circa 4374 aanvragen verwacht voor per aanvraag circa 4 woningen. Het tijdsbeslag voor de totale subsidieaanvraag wordt geschat op 4 uur. Bij een uurtarief van € 54,- komt de huidige regeldrukberkening op circa € 1.000.000,-.

4.1 Het college adviseert de regeldrukgevolgen voor de volledige looptijd van de subsidieregeling in de toelichting op te nemen overeenkomstig de Rijksbrede methodiek.

Daarbij merkt het college op dat het van belang is om deze herziene regeldrukberkening bij de internetconsultatie van de voorliggende regeling te plaatsen, zodat betrokkenen hiervan kennis kunnen nemen.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van de consultatieversie van dit voorstel:

Indienen nadat met de adviespunten rekening is gehouden

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris